

Bilten

Broj 12, septembar 2011. godine

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

USTANOVU ZA UNAPREĐENJE EKONOMSKE, NAUČNO-TEHNIČKE,
KULTURNE I SPORTSKE SARADNJE IZMEĐU REPUBLIKE SRPSKE
I REPUBLIKE SRBIJE

IZDVAJAMO

INVESTICIONA KONFERENCIJA 2011.

ZAVRŠENI KOČIĆEVI DANI

TURIZAM: BANJA GUBER

OPŠTINE RS: MODRIČA

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE
SRPSKE U SRBIJI

Bulevar despota Stefana 4/IV

Beograd, Srbija

Tel: 00 381 11 324 6633

Faks: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs

Sadržaj

U fokusu

Investiciona konferencija 2011.....	3
-------------------------------------	---

Kultura

Završeni Kočićevi dani	5
------------------------------	---

Predstavljamo

Podrum "Tarana"	8
-----------------------	---

Turizam

Banja "Guber"	11
---------------------	----

Opštine RS

Modriča.....	14
--------------	----

U fokusu

Investiciona konferencija 2011.

Glad za investicijama predstavlja opšte obilježe savremene globalne ekonomije u krizi, a privlačenje inostranog investicionog kapitala i stvaranje što povoljnijeg poslovnog ambijenta ključni element razvojne strategije ne samo u regionu. Vlada Republike Srpske se već nizom aktivnosti uhvatila u koštač sa ovim problemom, a Ministarstvo za ekonomske veze i regionalnu saradnju, po prirodi stvari u tome prednjači. U partnerstvu sa ministarstvima odgovarajućih resora te opštine Prijedor i uz podršku Njemačkog društva za međunarodnu saradnju (GIZ), Vlada organizuje dvodnevnu investicionu konferenciju.

“Konferencija ima za cilj da promoviše RS kao zanimljivu lokaciju za investiranje, da pomogne učesnicima da definišu oblasti moguće saradnje i stvore kooperantsku mrežu partnera koji će i ubuduće razvija ti saradnju, ali i pokretati promjene i ukupno doprinijeti konkurentnosti cijelog regiona” – ističe organizator. Konferencija će se održati 22. i 23. septembra u Banjaluci i na Kozari i biće fokusirana na četiri investiciono najatraktivniji sektori, čiji potencijali nisu dovoljno poznati čak ni u širem okruženju Republike Srpske.

Radi se, prije svega, o metalskoj industriji sa visoko-

procentnim učešćem u industrijskoj proizvodnji koja ima dugu tradiciju u ovom dijelu regije i nudi velike mogućnosti ulaganja. To se prvenstveno odnosi na autoindustriju i namjensku industriju, koja je tek odnedavno potpuno otvorena za inostrane investitore. Ništa manje privlačna nisu ni ulaganja u sektor turizma.

Zatim, zimski sportsko-rekreativni centar Jahorina nije još ni izdaleka kapitali-

zovao potencijale regionalno neuporedivog olimpijskog brenda. Ali, moglo bi se reći da su još manje iskorišćene mogućnosti koje za inoulaganja nudi sedamnaest banja na području RS. Nacionalni parkovi i lovišta, takođe mogu biti zanimljivi za ulaganje.

Dalje, imajući u vidu akturelnu energetsku krizu u svijetu, sektor energetike je posebno privlačan za inostrane partnera, a RS, recimo, još

U fokusu

Investiciona konferencija 2001. će biti održana u Banjaluci i na Kozari

uvijek koristi svega 30 procenata svojih hidroenergetskih potencijala. Razvoj mreže mini hidroelektrana i obnovljivih izvora energije uopšte, te unapređenje energetske efikasnosti pravi su izazov za inopartnere.

Dalje, prozvodnja zdrave hrane već godinama predstavlja pravi hit na zapadnim tržištima prehrambenih proizvoda, a prema procentu raspoloživih poljoprivrednih površina, nezagađenom zemljištu, rezervama kvalitetne vode itd. RS prednjači u Evropi. RS takođe raspolaže ne malim a neiskorišćenim prerađivačkim kapacitetima.

Jedna specijalna sesija na Konferenciji biće posvećene analizi iskustava već angažovanih inostranih investitora u RS te njihovim primjedbama i sugestijama, koje treba da ukažu na kritične tačke i uska grla u prilivu inokapitala. A druga sesija baviće se povezivanjem i saradnjom instituciјa koje su zadužene za promociju i realizaciju investicija.

Konferencija će raditi po originalnoj metodologiji, odnosno u dva simultana toka. Investicione šanse prezentovaće resorna ministarstva za četiri navedena sektora, ali će, istovremeno, svoju

lokalnu ponudu predstaviti i opštine. Tako će lokalne zajednice dobiti priliku da ojačaju svoju konkurenčku poziciju, da usvoje jedinstvenu metodologiju, da se povežu i umreže, kako horizontalno između sebe, tako i vertikalno, u saradnji sa inopartnerima.

Na investicionu konferenciju su pozvani i svoje učešće najavili brojni investitori, agencije i posrednici, inostrane komore i predstavništva, predstavnici ministarstava i opština, te rukovodioci predstavništava RS u inostranstvu.

Kultura

Završeni Kočićevi dani

Često, nažalost sasvim osnovano, čuju se kritike da nedovoljno njegujemo našu nacionalnu tradiciju i zanemarujemo istorijske ličnosti koji predstavljaju njene međaše. Kada je riječ o Petru Kočiću, to se zaista ne može reći. Kao i ranijih godina krajem avgusta, "Kočićevi dani" su obilježeni prigodnim manifestacijama u rodnom selu velikog pisca, narodnog prosvjetitelja, kulturnog poslenika i patriote – Stričići, u Banjaluci, za koju je vezan najveći period njegovog života i rada, te u Beogradu, gdje je sahranjen u Aleji velikana na Novom groblju.

Po redu već 46. Kočićeve dane, 21. Avgusta, u Parku Petra Kočića u Banjaluci, uz prigodan kulturno-umjetnički program, svečano je otvorio Nedeljko Čubrilović, ministar u Vladi RS. Program je nastavljen u Banskim dvorima izložbom slika pod nazivom Likovno saborovanje Zmijanje 2011., na kojem je svoja umjetnička ostvarenja predstavilo devet slikara iz Srbije i Srpske.

Manifestacije u spomen ovom velikanu su se 25. avgusta preselile u Beograd, gdje su banjalučki pisci položili cvijeće na Kočićev grob u Aleji velikana, kao i na njegov spomenik u Čuburskom parku. U večernjim satima istog dana, u organizaciji Udruženja književnika Srbije, Zavičajnog

Pavlović, Stevka Preradović, Ratko Popović, Živko Vujić, Mirjana Bulatović, Dragan koplundžija i dr. U međuvremenu istoga dana Ilić je uručio M. Cicoviću umjetničku sliku sa Likovnog saborovanja u Banjaluci na dar Predstavništvu Republike Srpske u Beogradu.

Nastavak Kočićevih dana uslijedio je 27. avgusta svečanom akademijom u Banskim dvorima u Banjaluci, na kojoj je Kočićeva nagrada uručena jednom od najvećih živih srpskih pisaca Dragoslavu Mihailoviću, autoru klasičnih dijela naše savremene književnosti kao što su "Petrijin venac" i "Kad su cvetale tikve", koja su doživje-

la uspjele pozorišne dramatizacije i filmske ekranizacije. Uz riječi zahvalnosti, Mihailović se osvrnuo na život i djelo velikog prethodnika čije ime nosi nagrada.

Središnje i završne manifestacije 46. Kočićevih dana održane su 28. avgusta u Stričićima i, kao i svih ranijih godina, okupile više hiljada posjetilaca, prije svega iz

Spomenik Petru Kočiću

društva "Zmijanje" i Predstavništva RS u Beogradu, održano je književno veče pod poetičnim nazivom "Zmijanje u Beogradu – Srpska u Srbiji" koje su prigodnim govorima otvorili Dragutin Ilić, ispred društva "Zmijanje" i Mlađen Cicović ispred Predstavništva RS. Svoje stihove Kočiću u čast čitali su pisci iz Srpske, sa Kosmeta i iz Beograda Ranko

krajiških opština, ali ostalih srpskih krajeva sa obje strane Drine. Na "Kočićevom zboru" o životu i dje lu Petra Kočića govorio je naš ugledni "kočićolog" profesor dr Nikola Stajišić, a kritičkim, proznim i poetskim prilozima Kočiću u čast pridružili su mu se brojni autori. Tom prilikom uručena je nagrada "Zmijanje" osnovcu Milanu Andelkoviću iz škole "Petar Kočić" sa Kosmeta.

U znak podsjećanja na Kočićevu pripovijetku Jablan iz školske lektire više desetina generacija i ove godine je na kraju održana tradicionalna bodljavina bikova. Pred žirijem od desetak hiljada posjetilaca za ovogodišnjeg pobjednika ove jedinstvene takmičarske priredbe proglašen je Mrkonja u vlasništvu lokalnog odgajivača Vuje Sladojevića.

Po maštovitosti i raznovrsnosti programa, brojnosti

organizatora i aktivnih učesnika, uključenosti više sredina i masovnosti posjetilaca, Kočićevi dani mogli bi da budu svojevrstan uzor za slične manifestacije. Oslobođeni komemorativnih stereotipa i kulturnog elitizma, Kočićevi dani se odvijaju u ekskluzivnim prostorima, ali i pod vedrim nebom, okupljaju književne stručnjake i stvaraoce, ali i široke narodne mase. Baš kako Kočiću i prilići.

Revija "Zmijanje"

Avgustovski broj revije Zavičajnog društva "Zmijanje", koja izlazi već osamnaest godina, u cjelini je posvećen Kočićevim danima. To najavljuju već korice sa portretom velikog pisca u prvom planu i krajiškim pejzažom u pozadini, a u sadržaju se nižu naslovi I Kočić bi tako mislio, Jazavac na granici, Ideš li rode, Kočićev zbor, Zmijanske samoće, Koridori Petra Kočića, Vidan napredak Zmijanja i dr. Među autorima novih ili prenesenih priloga nailazimo na vodeća imena srpske književnosti, poput Dobrice Čosića, Dragoslava Mihajlovića, Matije Bećkovića, Mome Kaporu, Đure Damjanovića. U nadahnutom i duhovitom intervjuu koji je, povodom 40-te godišnjice svoje prve knjige satirične poezije, reviji "Zmijanje" dao ugledni srpski satiričar Duško M. Petrović takođe nailazimo na britke političke asocijacije na Kočićevu prozu. "Govorio sam već i pisao da je, nažalost, opet došlo vreme

da se satiričari okrenu Kočićevoj liniji ... Kada bi mogao da vidi šta vidimo i oseti šta osećamo, umeo da pronađe onaj najbolji način da žigoše sve mane i svu drskost stranaca danas i ovde ..." Ovogodišnji laureat Kočićeve nagrade akademik Drago slav Mihailović u razgovoru za "Zmijanje" iznosi svoja goloootočka, ali i kasnija iskustva pisca pod političkom manom. Revija donosi i prvi dio zanimljive studije Slobodana Nagradića, pod naslovom "Jezik i pismo kao sudska nacionalnog identiteta", te integralne besjede Nedeljka Čubrilovića i Drage Ilića na otvaranju pojedinih manifestacija Kočićevih dana. Pod naslovom "Odlazak Fuada Balića", tu je i dirljiv in memoriam utemeljivaču Kočićevog zbora, nekadašnjem direktoru Narodne i univerzitetske biblioteke, starom Banjalučaninu i zaljubljeniku u Zmijanje. Napokon, revija "Zmijanje"

donosi informaciju o ustanovljenju nagrade "Đuro Damjanović" za nezaborav na izuzetnu darovitost i preranu smrt pjesnika sa Manjače.

Kultura

Kočićeva ikona stigla u manastir Gomionica na Zmijanju

“Kočićevi dani 2011” (22-28.avgusta, Banjaluka-Beograd-Stričići) bili su ove godine posebno uzbudljivi već po tome što su Društvo “Sveti Sava” iz Beograda, Zavičajno društvo “Zmijanje” iz Banjaluke i Predstavništvo Republike Srpske u Srbiji organizovali put Kočićeve ikone – sv. Ignjatiije – u manastir Gomionica u kojem se Petrov otac, sveštenik Jovan Kočić, ostavši udovac, zakaluđenio (1879, otac Gerasim) i u kojem je, dvije godine potom, Petar stekao prvo obrazovanje.

Ikona Petra Kočića prvi put je stigla u Beograd, vjerovatno, 1904. godine, kad se Kočić krišom vjenčao s Milkom Vukomanović i prešao u Srbiju. Kasnije, poslije Kočićevog službovanja u Skoplju, Bitolju, Sarajevu, Banjaluci i njegove mučeničke smrti u okupiranom Beogradu (1916), ikona je ponovo stigla u prestolni grad svih Srbra kad se Milka preselila u Beograd i porodičnu ikonu ostavila svojoj kćeri Dušici, a Dušica svoj kćeri Bojani, čija je kćer Vesna Aćimić, da-kle praunuka Petra Kočića, sa svojom djecom Natašom i Stefanom, krenula 26. avgusta ove godine da je – zajedno sa književnicima iz Beograda, Banjaluke i sa Kosova i Metohije: Duško M. Petrović, Mirjana Bulatović, Dragan Kolundžija Stevana Kozić Preradović, Ranko Pavlović, Živko Vujić i Ratko Popović – odnese na dar manastiru Gomionica.

S blagoslovom episkopa banjalučkog g. Jefrema, ikona je u petak, 26. avgusta, stigla u Banjaluku i uz molitvu sveštenika Dragana Maksimovića smještena u oltar Hrama Hrista Spasitelja, odakle je sutradan, 27. avgusta prenijeta u manastir Gomionica, gde joj je otac Metodije molitvom i prigodnom besjedom našao trajno mesto u manastirskoj crkvi posvećenoj Vavedenju presvete Bogorodice.

Svečanosti u manastiru Gomionica Kočićevim potomcima i književnicima koji su, poslije polaganja cvijeća na grob Petra Kočića u aleji velikana na Novom groblju u Beogradu, te književnog podneva kod Kočićevog spomenika u Čuburskom parku, posjete Predstavništvu Republike Srpske u Srbiji i učešća na književnoj večeri pod već tradicionalnim naslovom “Zmijanje u Beogradu - Srpska u Srbiji” (u Udruženju književnika Srbije), stigli iz Beograda u Banja-

Praunuka Vesna Aćimić sa kćerkom Natašom i sinom Stefanom u porti manastira Gomionica

luku i u sveti manastir na Zmijanju, pridružili su se i akademik Dragoslav Mihailović, dobitnik “Kočićeve nagrade 2011” i Milan Andelković, učenik Osnovne škole “Petar Kočić” u Brnjaku, opština Zubin Potok, dobitnik nagrade “Zmijanjče”.

Predstavljamo

Podrum “Tarana”

Porodica Tarana već dugi niz godina proizvodi hercegovački pršut i sir, ali isto tako i vino.

Tek u skorije vrijeme ozbiljnije su pristupili proizvodnji vina, a planiraju i da zasade vinovu lozu.

Specifičnost ovog podruma je upravo u tome što, u trenutku dok boravite u njemu, iznad vas se u odvojenoj prostoriji suši na stotine pršuta. Svaki pravi poznavalac će vam uvijek reći da je za degustaciju, pored vina, potreban i drugi uslov - kvalitetan pršut.

Pošto vlasnik podruma posjeduje i restorane, u mo-

gućnosti je da primi i veće degustacione grupe izvan samog podruma.

OSNOVNI PODACI O PODRUMU:

Ukupan kapacitet Podruma je 50 000 litara, uglavnom vina, i to:

- VRANAC
- MERLOT
- ŽILAVKA
- ROSE
- ENIGMA
- CABERNET
- LOZOVAČA
- TRAVARICA

VRANAC

Crveno vino proizvedeno od istoimene sorte grožđa, uzgojene na specifičnim padinama okoline Trebinja i Popovog polja, svoj puni sjaj pokazuje kroz pomalo robustan ali svjež voćni ukus sa tragovima divlje trešnje i višnje. Njegovu boju karakteriše zatvorena boja rubina. Ovo vino odlično prati specijalitete od divljači, razna pečenja, roštilj, dimljene mesne prerađevine.

Vranac će svako jelo učiniti ukusnijim a svakako će otkloniti loše raspoloženje.

Predstavljamo

MERLOT

Vino istoimene sorte grožđa uzgojene u okolini Trebinja sa složenim i zrelim ukusom, u kojem preovladava ukus vanile i pun voćni miris zrelih trešnja.

Boja vina je zrelo crvena sa laganin smeđim tonovima. Dobro se slaže sa blago začinjenim jelima sa roštilja.

CABERNET SAUVIGNON

Kako kažu pravi poznavaoци vina, cabernet je nadimak, a pravo ime vina je kralj crvenih vina.

Ovo vino predstavlja sinonim za izvanredno bogatu aromu crnog ribizla i kedrovine.

Elegantna i karakteristična ljubičasto crvena boja je ono što takođe karakteriše ovo vino.

Cabernet sauvignon je idealno vino koje prati veće bogate, kako mesom, tako i morskim plodovima.

ENIGMA

Crveno vino dobijeno kupažom tri sorte grožđa u omjerima poznatim isključivo porodici Tarana.

Ukus ovog vina ostaje enigma i za najbolje poznavaoce jer sa svakim novim gutljajem preovladava novi ukus voćnih aroma borovnice, trešnje, višnje, kupine, i pomalo mente i majčine dušice

Njegovu boju karakteriše puna boja rubina.

Kao svako crveno vino, i ovo vino odlično ide uz jaču hranu, odnosno jela bogatumašom i mesnim prerađevinama.

ROSE

Kao i svaki drugi rose vino i ovaj neodoljivo prija na ljetnjim temperaturama jer je lakši od crvenih. Osvježava kao vrhunsko bijelo, a svojom strukturu i elementom boje,

Predstavljamo

te mirisom, jer je nastalo iz crvenih sorti, pruža dimenziju više. Ovaj rose će se znalcima zavući pod kožu.

Vizualnom dojmu ovog rosea vina u orošenoj čaši, u pravilu, teško je odoliti.

Ljetnja kuhinja, lagane salate na bazi paradajza i mocale, riba, školjke, rakovi, tjestenina, divno će se složiti sa ovim roseom.

ŽILAVKA

Autohtona sorta hercegovačkog krša koja je poslednjih godina ponovo otkrivena donosi svoj karakterističan, pun i bogat ukus, prepoznatljivu aromu, od voćnih, limunskega mirisa, sve do razvijene biljne, začinske, složenije note.

Boja vina je plemenito zelenkastožuta, živa i sjajna, a neko bi rekao da je to plemenita boja starog zlata.

Uz dobru mezu sa sirom i pršutom, uz dobru rječnu i morskou ribu i lakšu mesnu jelu ovo vino nikog neće ostaviti ravnodušnim.

LOZA

Rakija od grožđa koja se proizvodi destilacijom fer-

mentisanog grožđanog tropa plemenite vinove loze. Iako je bez boje, veoma je jakog i izraženog mirisa i žestokog ukusa.

Tradicionalan način destilacije, kao i čuvanje u posebnim uslovima daje ovoj rakiji zaokružen i kompletan sadržaj plemenite vinove loze.

TRAVARICA

Rakija bazirana na lozovoj rakiji sa dodatkom ljekovitog bilja predstavlja jedan od specijaliteta krševitog trebinjskog kraja.

U bogatoj aromi sigurno se prepoznaju kadulja, ruzmarin, metvica, smilje, uz još čitav niz mirisa krša.

Žućkasto narandžaste boje, što zavisi od vrste i količine korišćenog bilja.

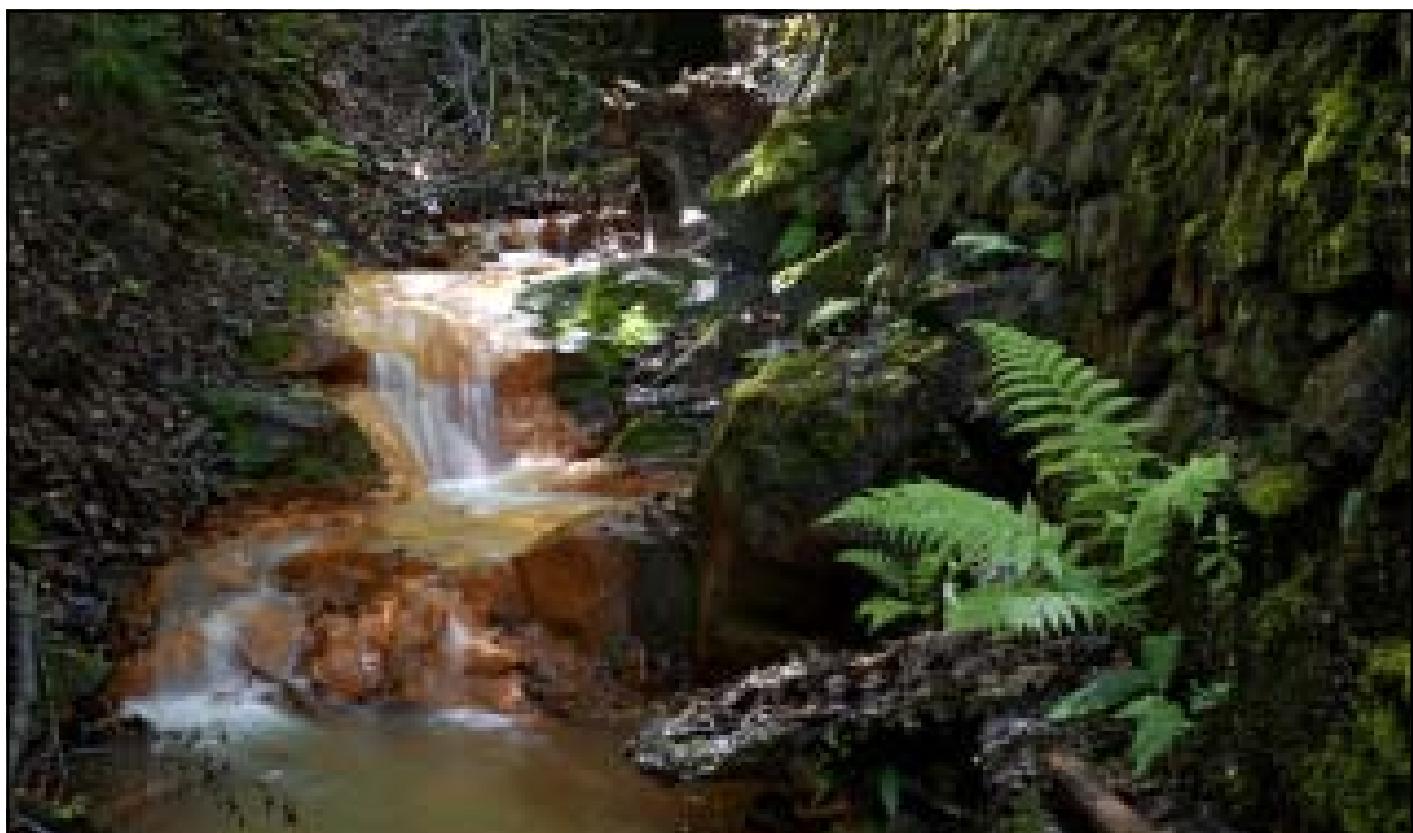
Pošto je ova rakija autentičan hercegovački proizvod, treba je prihvati kao autentični hercegovački znak dobrodošlice.

Turizam

Banja “Guber”

Banja “Guber” se nalazi u sjeveroistočnom dijelu Republike Srpske gotovo u samom gradu Srebrenica. Smještena je u planinskom području te tako okružena gustom borovom šumom planine Javor. Ljepote prirode, šumske i rudno bogatstvo neke su od glavnih karakteristika Srebrenice. Zbog bogatih nalazišta olova, srebra i cinka Srebrenica je kroz svoje postojanje bila objekat čestih osvajanja, naseljavanja i razaranja. Samo područje zbog specifične klime (velike nadmorske visine, bez vjetrova i magle) predstavlja idealno mjesto za odmor.

Uređeni sportski tereni oko banje nude uslove za rekreativne i sportske programe. Bogatstvo prirodnih ljepota u okolini banje kao što su blizina jezera Perućac, rijeke Drine i Jadra, rezervat Sušica (koji obiluje raznom divljači) daju posjetiocima mogućnost da se bave lovom i ribolovom.

Istorijat Banje

Ljekovitost mineralne vode banje “Guber” poznata je još iz vremena starih Rimljana koji su ovu banju nazivali Domavija, a cijeli kraj Argentarija. I u vrijeme Turske vladavine ovim krajevima, voda je bila

poznata po ljekovitosti. Turski vojnici oboljeli od gube su se liječili ovom vodom po čemu je banja “Guber” i dobila ime. Da su srebrenički mineralni izvori bili poznati još od prije dva milenijuma, svjedoče natписи iz 220. godine, na ostaci ma velikog rimskog kupatila u Gradini.

Austrogarski okupatori su flaširali mineralnu vodu Banje “Guber” i prodavali je širom monarhije („Guber-voda“). Mineralna voda se flašira i izvozi od 1887, a prva kaptaža je izvedena 1889. godine. Poslije detaljne analize vode 1894. godine Crni Guber je proglašen za jedno od naj-

Turizam

boljih i rijetkih arsено-gvožđevitih prirodnih vrela našeg kontinenta. Flaširana "Guber-voda" bila je poznata i cijenjena širom Evrope, . U staroj Juoslaviji lječilište Crni Guber bilo je zapostavljen, jer su privatni zakupci koristili vodu za piće i kupanje samo na vrelu. Flaširanje mineralne vode napušteno je 1927. godine.

U međuratnom periodu Srebrenička Banja bila je slabo uređena, i pored izvjesnih gradnji i radova. Kupatilo je otvoreno 1930. godine. Međutim, eksport mineralne vode bio je i dalje zanemaren, te je ranije cijenjena voda pala u zaborav. Ugledna Banja je izgubila značaj, koji ni do danas nije povratila.

Poslije Drugog svjetskog rata Banja "Guber" je otvorena 1950. godine, pošto su obavljene adaptacije lječilišnih objekata kod vrela i u Srebrenici. Obnovljeni su radovi na flaširanju ljekovite vode za domaće tržiste, ali nje danas još nema u prodaji. Kod izvora „Crni Guber“ postavljene su instalacije za upotrebu mineralne vode, izgrađeno kupatilo i zgrada za smještaj bolesnika. Posljednjih 30 godina mnogo su se proučavali ugledni profesori medicine i ljekari, naročito zbog toga što je u medicini veoma velika i korisna primjena gvožđa i arsena i njihovih jedinjenja.

Ljekoviti izvori

U okolini Srebrenice karbonski škriljci su probijeni eruptivom andezita, manje dاقتa i trahita, a zastupljeni su

i njihovi tufovi. U škriljcima i eruptivima ima raznih ruda, iz kojih voda apsorbuje gvožđe i arsen, kao i druge sastojke. Otuda na području Srebrenice ima čak 48 izvora, uglavnom gvožđevito-arsene i radioak-

„Ljepotica“ i drugi. Njihova voda ima temperaturu od 12°C do 14,5°C, te se ubraja hipoterme. Kapacitet četiri kaptirana izvora je oko 300 litara u minutu. Od navedenih izvora uglavnom se koriste „Crni

tivne vode, koja izbija iz starih rudarskih potkopa. Najznačajniji i sa najljekovitijom vodom su vrelo „Crni Guber,“ zatim izvori „Mali Guber“, „Crveno vrelo“, „Očna vodica2, „Velika Kiselica“, „Mala Kiselica“,

Guber“ i „Mali Guber“, dok se ostali ne koriste, zbog nedovoljne proučenosti i nedostatka uređaja.

Crni ili Veliki Guber izbija iz okerovog (sedrastog čuna) oko 30 m visokog i 16

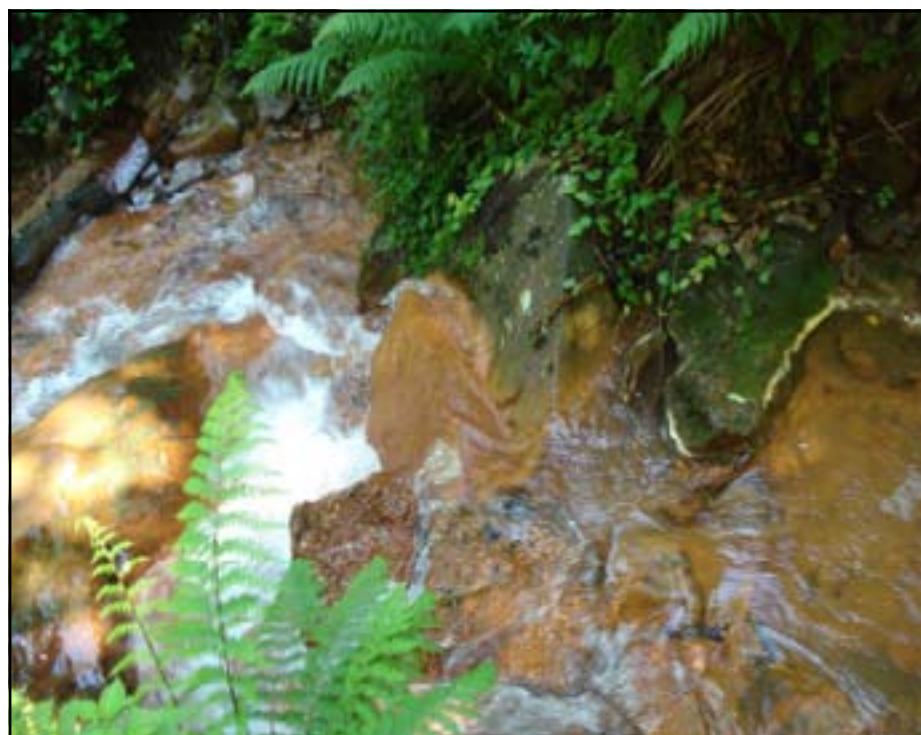
Turizam

širokog, na nadmorskoj visini od 596 m, dva kilometra južno od Srebrenice. Nalazi se na desnoj strani slatkovodne riječice Bijele vode i to na jednoj podužoj zaravni, skrivenoj u sa-

lježje vodi. Toliko gvožđevita voda i u takvoj kombinaciji mineralnih sastojaka je veoma rijetka. Po hemijskom sastavu "Guber-voda" je jedina na području bivše SFRJ i je-

kaptiran, ali se i dalje koristi kao i u prošlosti.

Od ostalih izvora izdvajaju se: "Mali Guber", čija voda povoljno i veoma blagotvorno djeluje na razne kožne bolesti uključujući i psorijazu koja se, nakon tretiranja ovom vodom ne javlja najmanje šest mjeseci; Sinusna Voda znatno umanjuje i ublažava upalu i bolove sinusa, a aplicira se ušmrkavanjem; Voda Ljepotica, naročito omiljena među pripadnicama ljepšeg pola, jer umivanje ovom vodom rezultira ljepšim i zdravijim tenom, čistijom kožom lica, a mnogi su koristeći ovu vodu, zalječili i sa lica zauvijek otklonili sitnije ožiljke, akne, mitisere.

moj četinarskoj šumi, ali ipak punoj sunca i vazduha. Voda "Crnog Gubera" otiče Crnom (Crvenom) rijekom, čiji naziv potiče od oksida gvožđa crvenkaste boje. Glavni izvor "Crnog Gubera" daje u minuti oko 60 litara mineralne vode temperature 12,5°C. Njena radioaktivnost iznosi 17,1 mahovih jedinica. U litri ove vode ima od katjona najviše: gvožđa 0,1232 grama, zatim aluminijuma 0,0418 g, kalcijuma 0,0100 g, cinka 0,0071 g, kalijuma 0,0051 g, arseni 0,0046 g natrijuma i magnezijuma, a od anjona sulfata 0,5324 g, hidroarsenata i hlorida. Gvožđe i arsen daju obi-

dinstvena u srednjoj Evropi. Ona se može piti u prirodnom stanju, bez razblažavanja, što nije slučaj sa srodnim vodama evropskih banja.

Jugoistočno od "Crnog Gubera", na lijevoj obali riječice Bijele vode, nalazi se tzv. Očna voda („Očna vodica“). Izdašnost ovog izvora je 19 l/min. Po analizama iz 1953. godine, jedan litar vode imao je 1,378 mg gvožđa, 9 mg bakra, a slobodne sumporne kiseline su u tolikoj količini da ova voda ostaje stabilizovana više godina. Narod je tradicionalno koristi za liječenje katarlnih pojava očne sluznice. Izvor je

Hemiske osobine termalnih voda Banje Guber

Glavni sadržaj vode "Crnog Gubera" je dvovalentno gvožđe (Fe), kojeg u 1 kilogramu vode ima 0,1232 gr (tabella br. 11). Pored gvožđa ova voda sadrži i rijetke minerale: bakar (Cu), kobalt (Co), mangan (Mn) i to u jednoj izvanrednoj harmoničnoj kompoziciji. Voda, takođe, sadrži i čitav niz drugih elemenata, što, sve zajedno, predstavlja prirodnu, djelotvornu ljekovitu kombinaciju. Po jednoj litri vode "Crnog Gubera" dodaje se i 0,25 gr askorbinske kiseline radi stabilizacije i bolje resorpcije. Koncentracija radioaktivnosti iznosi 7,02 nC (nanocurie) = 17,19 MJ (Mahove jedinice).

Opštine RS

Modriča

Opština Modriča se nalazi na sjeveru Bosne i Hercegovine i entiteta Republika Srpska, u srcu ravnice Posavine, uz dolinu rijeke Bosne, okružena planinama Vučjak i Trebava. Teritorija opštine obuhvata površinu od 336 km².

Po svom geografskom položaju ovo područje pripada pojusu umjereno kontinentalne klime.

Ime Modriča zapisano je prvi put polovinom 13. vijeka,

vi oko 32.000 stanovnika, sa nešto manje od polovine gradskog stanovništva. Opština Modriča izrazito je bogata plodnom zemljom i malim vodotocima. Najzastupljenija privredna grana je poljoprivreda.

Dan opštine Modriča je 28. jun – Vidovdan. Povodom Vidovdanske sedmice organizuje se niz prijema, kao i mnoge humanitarne, kulturne i sportske manifestacije.

250 osoba, koja se najčešće koristi za organizovanje konferencija, kao i manje prostorije kapaciteta do 50 osoba, koje su namijenjene za održavanje manjih skupova - književnih večeri, radionica, seminara i promocija. Tu su smješten i gradska biblioteka (oko 35.000 naslova), kino sala, kao i radio Republike Srpske - Studio Modriča, koji svakodnevno emituje program u periodu od 8-12 časova na frekvenciji 107,6 MHz.

u povelji mađarskog kralja Bele IV, iako je sigurno da je naselje zasnovano mnogo ranije, u ranom srednjem vijeku po doseljavanju slovenskog plemena Srba.

Prema procjenama, danas na teritoriji opštine ži-

KULTURA

Srpski kulturni centar (SKC)

Središte kulturnih dešavanja je Srpski kulturni centar (SKC). U okviru SKC-a nalazi se "Plava" sala kapaciteta do

Kultурно-umjetničko društvo "Modriča"

Društvo je osnovano 26. novembra 2007. godine. i od tada je nosilac kulturnog razvoja - književnog, likovnog, scenskog, muzičkog, plesnog i folklornog stvaralaštva. Svojim radom se posebno ističu muzička etno grupa "Vida" i plesna grupa "Modričke mažoretkinje".

Na prostoru opštine Modriča djeluju i druga Kulturno-umjetnička društva: KUD "Miloševac" - Miloševac, KUD "Zavičaj" - Modriča, KUD "Zoran Tomušilović Dugo Polje, Botajica" - Dugo Polje i Botajica, KUD "Šev-

Opštine RS

Panorama Modriče

ko Avdić" - Tarevci, KUD "Koprivna"-Koprivna i KUD "Vranjak" - Vranjak.

OBRAZOVANJE

Dječije obdanište "Naša radost" je jedina ustanova predškolskog obrazovanja i vaspitanja na području opštine. Dvijema centralnim osnovnim školama "Sveti Sava" i "Sutjeska" pripadaju i područne osnovne škole u okolnim selima.

Srednjoškolski centar u Modrići je jedina obrazovno-vaspitna ustanova koja obrazuje gimnazijalce i tri profila tehničara (birotehničar, elektrotehničar, hemijsko-tehnološki tehničar), kao i šest profila zanatskih zanimanja

(automehaničar, elektroinstalater, daktilograf, bravari, autoelektričar i instalater).

Fakultetsko i više obrazovanje Modričani stiču u univerzitetskim centrima u Bosni i Hercegovini i susjednim zemljama.

TURIZAM

Zahvaljujući svom geografskom položaju, bogatstvu flore i faune, nezagđenoj prirodi, povoljnim klimatskim uslovima, kulturnom naslijeđu i dobrom saobraćajnom povezanosti sa bližim i daljim prostorom, Modriča ima veliki potencijal za razvoj turizma.

Kupalište "Oaza"

Idealno mjesto za osježenje i relaksaciju u ljetnim danima je kupalište "Oaza" koje se nalazi na samo pet kilometara od centra grada. U sklopu kupališta nalaze se bazen otvorenog tipa, ugostiteljski objekat te teren za odbojku na pijesku.

Duga Njiva

Duga Njiva je izletište i vazdušna banja na planini Trebava (nadmorske visine 400-644 m) jedan od najperspektivnijih prirodnih resursa područja opštine Modriča. Duga Njiva je bogata šumama, netaknutim izvorima pitke vode i raznovrsnim biljnim

Opštine RS

i životinjskim svijetom. Na Dugoj Njivi se nalazi manastir Svetog Lazara i Svetih srpskih novomučenika, koji je od posebne važnosti za narod ovih krajeva.

Sportsko-rekreativni centar "Riječani - Modriča"

Sportsko-rekreativni centar "Riječani-Modriča" smješten je na 12 km od Modriče prema Dugoj Njivi. Centar raspolaže hotelom, kao i sa deset vikend kuća i pratećim objektima za razne sportsko-zabavne aktivnosti, poput natkrivene pozornice, fudbal-skog, odbojkaškog, košarkaškog i skijaškog terena.

Stari grad Dobor

Stari grad sa svojom Dobor kulom predstavlja simbol Modriče. Sagradio ga je Ivanis Horvat 1387-1388. kao manje utvrđenje sa dvije ku-

Manastir Svetog Lazara i svetih srpskih novomučenika

le, a po svom obliku i formi razlikuje se od ostalih srednjovjekovnih gradova i predstavlja tip utvrđenja koji se posebno nalazi u okolini rijeke Bosne i u istočnoj Bosni i Hercegovini.

Lovni i ribolovni potencijali

Lovna površina obuhvata 29.432 ha ravničarskih i brdskih predjela ovog područja, a najzastupljenije vrste divljači su srna, zec, fazan, divlja svinja, divlja patka i prepelica. Na raspolaganju lovcima su dvije lovačke kuće, sedam lovačkih koliba, kao i veliki broj čeka. Rijeka Bosna koja u dužini od 31 km protiče kroz ovo područje, jezera površine oko 10 ha, te niz brdskih rječica predstavljaju ribolovni potencijal opštine. U ovim vodama love se: som, šaran, smuđ, štuka, mrena, deverika, klen i babaška.

SPORT

Tradicionalno, sport u Modrići je veoma razvijen, a najtrofejniji sport je svakako odbojka. U opštini djeluju MOK "Modriča Optima" i

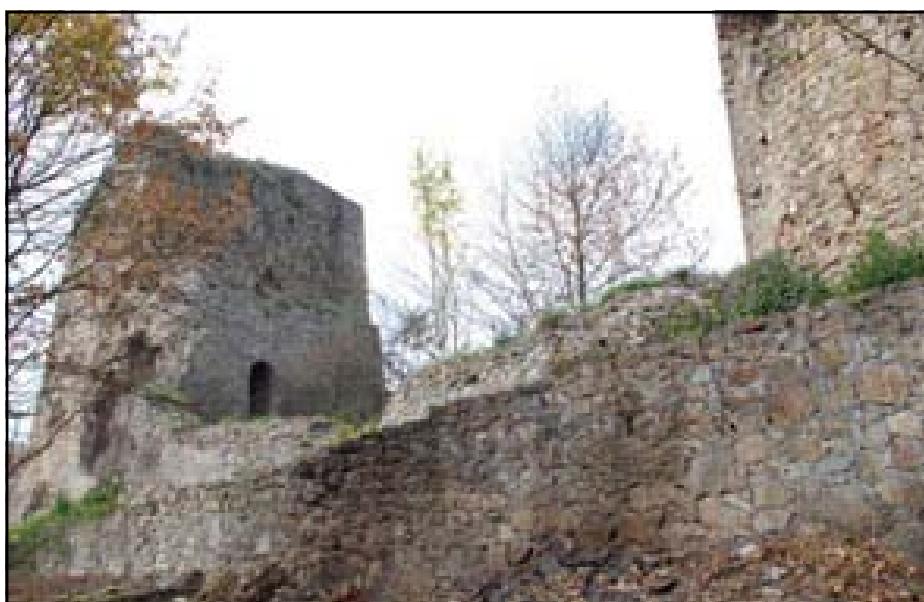

Sportsko-rekreativni centar Riječani

Opštine RS

ŽOK "Modriča". Odbojkaši su po sedam puta bili pobjednici državnog prvenstva i Kupa, a odbojkašice su tri puta osvojile prvenstvo i dva puta Cup. Tako je, kao posebno priznanje za sve postignute uspjehe sjedište Odbojkaškog saveza Republike Srpske smješteno baš u Modrići.

Dobor kula

Značajne rezultate postiže je i fudbalski klub "Modriča Maxima", kako u okviru Premijer lige Bosne i Hercegovine, tako i na evropskim takmičenjima.

Pored odbojke i fudbala, popularni sportovi su i košarka, borilačke vještine (kik boks, karate, džiu džicu), karting, automobilizam, tenis, stoni tenis, kajak i ribolov.

Sportski događaji se organizuju u Kulturno-sportskom centru, u čijem se sastavu nalazi sportska dvorana kapaciteta od 3.000 mesta, fudbalski stadion "Dr Milan Jelić" za 6.000 gledalaca te

otvoreni tereni za tenis i košarku.

PRIVREDA

Saobraćajna infrastruktura

Opština Modriča je dobro saobraćajno povezana, kako sa zemljama zapadne

Vangradsku putnu mrežu čine putevi koji su od velikog značaja za cijelu BiH, i to:

- Magistralni put M17 (Doboj-Modriča-Šamac)
- Magistralni put M14 (Modriča-Gradačac)
- Regionalni put R465 (Doboj-Modriča)

Putnu mrežu na području opštine čine magistralni (45 km), regionalni (18 km), lokalni (190 km) i nekategorisani putevi - šumski i seoski (230 km), u ukupnoj dužini od 486 km.

Željeznička stanica ima pet kolosijeka, i to jedan kolosijek (prolazni) dug 740 m, a ostala četiri duga $725+706+764+244$ m. Uкупna dužina kolosijeka je 3,1 km.

Komunalna infrastruktura

Dnevne količine otpada na području grada su 10 tona. Otpad se odvozi na privremenu deponiju van grada. Godišnje se odveze 2.624 tone otpada od domaćinstava, dok se industrijskog otpada odveze 2,7 tona dnevno, odnosno 700 tona godišnje.

Kanalizaciona infrastruktura

Gradski kanalizacioni sistem skuplja otpadne vode na području na kjem živi 33 odsto stanovništva. Veći privredni subjekti imaju izgrađene kanalizacione sisteme, dok Rafinerija ulja Modriča ima sopstveni uređaj za tretman otpadnih voda.

Evrope, tako i sa zemljama jugoistočne Evrope, s obzirom na to da kroz opštinu prolaze putevi regionalnog, državnog i evropskog značaja. Preko magistralnih i regionalnih puteva dobro je povezana sa susjednim državama Hrvatskom, Srbijom i Crnom Gorom. Tako je svega 30 km udaljena od autoputa Zagreb-Beograd, do koga se stiže dobrim magistralnim putem. Modriča se takođe nalazi u koridoru planiranog autoputa 5c (Budimpešta-Osijek-Sarajevo-Jadransko more), što će dodatno unaprijediti njen položaj.

Opštine RS

Elektro-energetska infrastruktura

Električnom energijom je snabdjeveno 90 odsto stanovništva, a snabdijevanje se vrši preko tri transformatorske stanice od kojih je jedna u vlasništvu Rafinerije ulja Modriča i služi za njene potrebe. Električna energija u gradu razvodi se na naponskom nivou 10 i 0.4 kV (prenosni odnos transformacije 10/0.4 kV).

PTT infrastruktura

Telekomunikaciona infrastruktura je na relativno zadovoljavajućem nivou. Fiksni telefonski priključak ima 71 odsto stanovništva, takođe 71 odsto stanovništva koristi mobilni telefon. Područje opštine je pokriveno bežičnom internet i ADSL mrežom.

MOGUĆNOSTI ZA ULAGANJE STRANIH INVESTITORA

Greenfield lokacije: Preduzetnička zona -Modriča

- **LOKACIJA:** Preduzetnička zona se nalazi na području opštine Modriča. Sve lokacije unutar zone su lako pristupačne i povezane sa magistralnim putevima M17 (Doboj-Modriča-Šamac) i M14.1 (Modriča-Gradačac-Bijeljina), koji prolaze kroz zonu.
- **POVRŠINA:** 175,95 ha.
- **VLASNIŠTVO:** privatno .
- **INFRASTRUKTURA:** Na području zone su sprovedeni

Stadion "Dr Milan Jelić"

glavni vodovi elektro i telekomunikacione mreže, kao i vodovoda i kanalizacije, te je pojedine parcele lako priključiti na postojeće mreže.

- **NAMJENA:**
  - poslovanje i komercijalne djelatnosti,
  - industrija,
  - servisi i skladišta i
  - ugostiteljstvo, sport i rekreacija.

Brownfield lokacije

1. „REMONTTRANS“ a.d.

- **LOKACIJA:** Zemljište sa objektima se nalazi unutar Preduzetničke zone, uz magistralne puteve M17 (Doboj-Modriča-Šamac) i M14.1 (Modriča-Gradačac-Bijeljina).
- **VLASNIŠTVO:** trenutno se sprovodi stečajni postupak.
- **U PONUDI:** Odlukom Skupštine povjerilaca

“REMONTTRANS“ a.d. je oglasilo javnu prodaju pokretne imovine zajedno sa nekretninama, po tehnološkim cjelinama i zaštitnim cijenama ispod kojih se imovina ne može prodati:

- servis putničkih vozila sa infrastrukturom, površina zemljišta 11.480 m², zaštitna cijena 390.000,00 KM;
- servis privrednih vozila sa tehničkim pregledom, površina zemljišta 16.725 m², zaštitna cijena 841.000,00 KM;
- transportna zgrada, magacin transporta i upravna zgrada, površina zemljišta 22.468 m², zaštitna cijena 489.000,00 KM.
- **INFRASTRUKTURA:** kompletna.
- **NAMJENA:**
  - poslovanje i komercijalne djelatnosti,
  - proizvodnja i
  - servisi i skladišta.

Opštine RS

2. "KUZMANOVIĆ KOMERC" d.o.o.

- LOKACIJA: Hale se nalaze unutar preduzetničke zone u Modriči, lako su pristupačne i povezane sa magistralnim putevima M17 (Doboj-Modriča-Šamac) i M14.1 (Modriča-Gradačac-Bijeljina).
- POVRŠINA: dvije hale površine 1.020 m² i jedna hala površine 670 m².
- VLASNIŠTVO: privatno.
- INFRASTRUKTURA: kompletna.
- NAMJENA:
  - poslovanje i komercijalne djelatnosti,
  - industrija,
  - servisi i skladišta,
  - ugostiteljstvo, sport i rekreacija.
- INVESTICIONE MOGUĆNOSTI: kupovina ili iznajmljivanje.

3. "JABUČIK"

- LOKACIJA: regionalni put Modriča-Doboj, naselje Višnjik.
- POVRŠINA: 24.369 m² (šuma).
- VLASNIŠTVO: opština Modriča.
- INFRASTRUKTURA: djelimična.
- NAMJENA:
  - poslovanje i komercijalne djelatnosti,
  - proizvodnja,
  - servisi i skladišta,
  - turizam.
- INVESTICIONE MOGUĆNOSTI: zakup.

4. "MAGACIN"

- LOKACIJA: Magacin se nalazi blizu centra Modriče,

- kraj magistralnog puta M14.1, na putnom pravcu Modriča-Gradačac-Bijeljina.
- POVRŠINA: 250 m².
- VLASNIŠTVO: opština Modriča.
- INFRASTRUKTURA: kompletna.
- NAMJENA:
  - proizvodni pogon,
  - poslovanje i komercijalne djelatnosti,
  - servisi i skladišta.
- INVESTICIONE MOGUĆNOSTI: zakup.

Mladen Krekić, načelnik opštine

IZJAVA NAČELNIKA OPŠTINE MODRIČA

S obzirom na to da se građani Republike Srpske Bosne i Hercegovine, pa sasvim tim i građani opštine Modriča žive u vremenu karakterističnom po velikom broju nezaposlenih, niskom obimu proizvodnje, platama i penzijama nedovoljnim za minimum životnih potreba, veoma niskom stepenu investiranja sa malim fondovima i finansijskim rezervama, želja mi je da opština Modriča krene putem bržeg ekonomskog razvoja oslanjajući se na domaće i strane investitore kao najvažnije karike ekonomskog rasta.

Privlačenje stranih ulaganja je važan faktor za re-

alizaciju sveukupnih reformi, kako u cijeloj RS i BiH, tako i na području opštine Modriča.

Da bi strani investitori došli u Modriču, pokušali smo stvoriti povoljnu poslovnu klimu, pojednostaviti procedure i ponuditi sigurno, kvalitetno i stimulativno okruženje čiji sastavni dio jeste i ova publikacije putem koje želimo da predstavimo naš grad.

Radujem se svakom pozitivnom događaju u Modriči, jer je to naš grad koji ima perspektivu da ide putem koji će omogućiti svim žiteljima da počnu živjeti nekim drugim, boljim životom.

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

Bulevar despota Stefana 4/IV

Beograd, Srbija

Tel: 00 381 11 324 6633

Faks: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs